

CURSIEF

Huisje

Wivine Heynderick

‘Nooit ga ik op een verkaveling wonen’. Al zover als mijn herinneringen reiken, hangt dit principe onzichtbaar boven ons bed. Jarenlang schuimden we de huizenmarkt af, tot we moe gelopen onze thuisloosheid van de ene op de andere dag inruilden voor ... een kavel.

De plek waar we introkken was een tijdloze, witte ‘villa’, Scandinavisch ogend, met een gigantisch, laagreikend dak. Op het eerste gezicht was er niets aan: alles bleek af, en – tot op de funderingen – afgeborsteld (ook de regenwaterput was gereinigd). Maar de aura van een vakantiehuis haalde ons binnen. Er lagen evenveel terrasjes als er kantjes aan het huis waren en de tuin stond vol mooie mogelijkheden. Binnenin viel je blik als vanzelf overal de tuin in.

Het was een vluggertje geweest tussen mijn huiselijke voorstellingen en die van mijn vriend. Wat ik wou was een zo oud mogelijk romantisch huis in het groen, ver weg van het volk. Een huis dat levendig was en geleefd had. Wat hij wou was een huis dat niet te veel geleefd had. Een ‘werkloos’ huis - ik zou mijn aanstaande man al vroeg in de renovatiewerken verloren zijn. Een afgedwongen compromis werd geboren: hij zag zich wel in het huis wonen, ik in de tuin. Toch ergens een plaats tussen droom en werkelijkheid in.

Op het moment van overname beleefde de eigenares, een wat dikkige vrouw in de middelmaat van haar leven, een ultiem moment van overgave. Toen we eraan kwamen, was ze nog net even de onderkant van de dubbele garagepoort aan het schoonvegen. Twee roze plastic handschoentjes overhandigden ons een keurige ‘klasseur’ met handleidingen en facturen van alle huishoudelijke apparaten en inrichtingen. Een huishoudbijbel, dacht ik verschrikt, en durfde niet meer naar binnen te gaan. Ik keek mijn vriend veelbetekenend aan. *Een Huisvrouw*. Deze vrouw hoort bij het huis. Zou ze ooit werkelijk weggaan? Toch duurde het maar enkele weken voor alle sporen van properheid verwijderd waren en we ons niet langer als bezoekers gedroegen. In dit huis kwam leven op gang.

Ondertussen zijn we uitgegroeid tot doorleefde eigenaars van wat men in ons land een alleenstaande woning noemt: we leven rustig dag na dag, met alleen maar elkaar om naar te kijken. Tot op zeker ogenblik naast ons, langzaam maar gestaag, een halfalleenstaande woning oprijst die over ons dak heen, precies zo geschrinkt gaat staan dat ze recht onze tuin inkijkt. De zucht naar het alleen staan brengt mensen soms samen: we kijken voortaan elkaars slaapkamer binnen, staan samen op met de burens, gaan samen slapen. We hebben sindsdien heel wat bekijks. Even een zwaai hier, een vriendelijke knik daar, vanuit de overkant. Af en toe werpen we stiekem een blik terug - hé, die zit zo laat nog aan zijn computer. Qua buurtleven kan dat tellen. Je steekt wat makkelijker de koppen bij elkaar. Enige tijd later stellen we vast dat we niet als enigen onder de indruk zijn van het nieuwe bouwsel. Achter en voor

ons schieten twee nederige bungalowtjes in hun wiek: van op hun dak priemen er nu twee vervaarlijke, goudgeel blinkende pinnen de nog niet gedomesticeerde ruimte in. We wonen plots helemaal anders. Naast twee plaatselijke Taj Mahals en een Pastorie. Een ware hoogtestrijd lijkt losgebarsten. Koning Woning is zo alleenstaand geworden dat hij op iedereen neerkijkt. En wij, die het net laag-bij-de-gronds en groen zochten, zijn werkelijk alleen komen te staan.

Tal van ervaringen (waaronder twee dochters) rijker, zeggen we nu dat we in een 'open bebouwing' wonen. Dat beschrijft het leven op een verkaveling treffender.

Eensklaps en genadeloos ontuchtterd, hebben we bijvoorbeeld ons geloof in de babyfoon opgezegd. Het toestel brengt stevast nieuwe geluiden voort – we bevinden ons in het epicentrum van de buurt. Met een bereik van tweehonderdvijftig meter bedienen we potentieel, even ruw omgerekend, een honderdtal gezinnen. Een pijnlijke gewaarwording.

Verder loopt er hier geen enkele straat rustig dood en staat elke straat met alle andere in verbinding. Dankzij de middelpuntzoekende kracht die er van onze stulp uitgaat, zien we doorgaand verkeer om het halve uur opnieuw doorgaan. Het lussenpatroon van dit attractiepark staat garant voor een middagje rijplezier. Op het kruispunt ervan zitten wij dus wel eens buiten te eten. Temidden van het nabije ritmische rondgeraas en het achtergrondkoor van mensen die naar en van de stad wegrazen. Welkom afgewisseld door een handvol solerende, kletterende burenbestekken. Op elk moment van de dag is er wel iemand die zijn grasmaaier opentrekt of zijn huis gaat verbouwen. De menselijke bedrijvigheid gaat de godganse dag door in dit mensenpark. Je denkt de frisse geur van je tuin te gaan opsnuiven maar je belandt in een walm van wasverzachters. Het afval komt niet in de openbare ruimte terecht, zoals in een stad, maar vrijelijk je erf op gewaaid. Het levert je een schat aan intieme informatie over de jouw omringende mensheid op. Je leest een stuk uit hun krant, ontdekt welk merk van sigaretten ze roken, welk bier ze drinken, tot uitgedrukte stripjes behoorlijk verontrustende psychofarmaca. Dit is geen gezonde buurt.

Goed. Je leven hier is een beetje van iedereen, maar wezenlijk van niemand. In een stad leef je, zo vermoed ik toch, werkelijk dicht bij elkaar. Hier vind je geen samenleven: de buurt is dood of slaapt hier enkel. Hier wonen mensen die geen mens nodig lijken te hebben.

Ik ben voor klare zaken, met een herkenbare eigenheid: of je leeft in een stad samen, of je woont op het platteland alleen. Een verkaveling is mossel noch vis. Temidden van andere alleenwonenden beleeft iedereen er zijn stukje alleen-zijn. Met hek of haag, waar je niet omheen kunt. Onberispelijke gazons liggen er onbetreden bij en dienen als substraat voor ware privé-speeltuinen, of voor een oprit. Ze hebben een pure eigendomsfunctie. Hier regeert de wet van paal en perk: 'Gij Zult In De Schaduw Van Uw Omheining Leven'. Je reinste 'kavelstaanderij'.

En plots realiseer ik mij, hoezeer de boerenbuiten mij als kind vroeger volop verwerende, met zijn geborgen eenzaamheid van maïsvelden, weiden, moestuinen en toch zeer nabije burens.

Uit *Het verkavelingsboekje. Anekdoten uit het kleine verkavelde leven*, 2008.

BIO

Wivine Heynderick is iemand die van praktiserend psychologe dankzij een klimaatverandering een metamorfose meemaakte tot geestige wetenschapper van het dagelijkse leven.

Jan Mertens werkt voor de Politieke Cel van Groen! en is redactielid van *Oikos*.